

Mededelingen aan het Algemeen Bestuur BsGW

Vooruitlopend op de vergadering van het Algemeen Bestuur van 30 juni a.s. willen wij u over een aantal (lopende) zaken informeren.

-Waarderingskamer-

De Waarderingskamer heeft BsGW het predicaat 'goed' (score 4) toegekend voor de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Tot nu toe behaalde BsGW jaarlijks een 'voldoende' (score 3) op de uitvoering van de WOZ.

Naar aanleiding van de controle van vorig jaar heeft BsGW een verbeterplan opgesteld en daarmee een extra impuls gegeven aan de kwaliteitsverbetering. Deze inspanningen hebben geleid tot het oordeel 'goed'. BsGW blijft de ingezette lijn van kwaliteitsverbetering voortzetten, zo ook na deze mooie beoordeling door de Waarderingskamer.

-CAO-resultaat-

BsGW valt onder de CAO *Werken voor Waterschappen*. De onderhandelingsdelegatie van de Unie van Waterschappen heeft primair ingezet op langere termijnafspraken in de vorm van een langlopende CAO. Dit om de kosten beheersbaar te houden. Van werknemerszijde is onder de noemer spoedeisendheid juist aangedrongen op een snel resultaat. Dit vanwege de inflatie in het algemeen en de hoge energieprijzen in het bijzonder. Werknemers en werkgevers zijn het eens geworden om het een te doen zonder het andere te laten. Er is een akkoord bereikt voor 2022 en binnen afzienbare termijn worden de gesprekken voor de langere termijn c.q. een meerjarige CAO opgestart.

De 1-jarige CAO kent een salarisverhoging van 2,0% per 1 januari 2022 en een salarisverhoging van 1,75% per 1 juli a.s. De gemiddelde 12-maands salarisverhoging in 2022 komt hiermee op (afgerond) 2,89%. In de begroting is rekening gehouden met een loonstijging van 2,2%.

De onbelaste km-vergoeding woon-werk staat al geruime tijd vast op € 0,19/km. Momenteel ligt een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer voor om de onbelaste km-vergoeding met ingang van 1 januari 2023 te verhogen naar € 0,23/km. Ook dit heeft een financieel effect op de begroting van BsGW.

-Update Project Harmonisatie-

Op 31 maart jl. is een start gemaakt met stap 2 - het interactief harmonisatieproces van het Project Harmonisatie. Die dag heeft een kick-off sessie plaatsgevonden voor de projectorganisatie, bestaande uit de interne projectgroep van BsGW en een adviesgroep, waarin de contractmanagers van de gemeenten Stein, Gennep, Weert, Venlo, Heerlen, Simpelveld en Vaals alsmede de contractmanager van het Waterschap Limburg zijn vertegenwoordigd.

In stap 2 – het interactief harmonisatieproces vindt een verdere verdieping plaats van de diensten, die BsGW voor de deelnemers uitvoert. Vervolgens worden de voorkeursvariant(en) en de alternatieven per belastingsoort (ambtelijk) bepaald. Voor deze stap is de periode Q2 2022 t/m Q4 2022 uitgetrokken. Daarna volgt voor de gemeenteraden en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg een keuzemoment (zie hiertoe ook de planning, zoals vastgesteld in de AB vergadering van december 2021).

Halverwege mei is er weer een sessie met zowel de interne projectgroep BsGW als de adviesgroep. Dit in het belang van de voortgang van het harmonisatieproces.

-SOR-

Eind oktober 2021 bent u geïnformeerd over het stopzetten van het proces met betrekking tot de Samenhangende Objectenregistratie (SOR). Directe aanleiding was het feit dat de VNG en BZK het niet met elkaar eens konden worden over de Governance en de financiering van de SOR.

Met name dit laatste punt was een heet hangijzer, vanwege het feit dat BZK de rekening van de meerkosten eenzijdig bij de gemeenten resp. de samenwerkingsverbanden wil neerleggen. Reden voor de VNG om het gesprek met betrekking tot de SOR in de ijskast te zetten. De verwachting was dat in het voorjaar van dit jaar meer duidelijkheid geboden kon worden over het vervolgtraject. Uit contacten met de VNG is gebleken dat de ontstane impasse nog steeds voortduurt.

-Bezwaren naar aanleiding van aanslagronde 2022-

Aantal bezwaren per indiener

stand van zaken 2 mei 2022

	2020	2021	2022
NCNP	12.759	13.199	8.647
Overige gemachtigden	2.173	2.037	910
Totaal gemachtigden	14.932	15.236	9.557
Bedrijven & particulieren	11.523	10.225	6.945
Totaal	26.455	25.461	16.502
Flitsbezwaren	3.017	6.264	4.843
Totaal incl. flitsbezwaren	29.472	31.725	21.345
Onderhanden werk			973
Pro forma bezwaren			2.703
Totaal maximaal			25.021

In 2021 was sprake van een afvlakkende stijging van het aantal ingediende bezwaren met bijkomende proceskosten. In 2022 mag geconcludeerd worden dat het aantal ingediende bezwaren, zowel generiek als door ncnp-bedrijven, beduidend lager ligt.

Het is evenwel te vroeg om harde conclusies te kunnen trekken. Het aantal ingediende bezwaren zegt nog niets over de toe te kennen proceskosten. Zo is inmiddels bekend dat ncnp-bedrijven steeds meer gebruik maken van kunstmatige intelligentie, op basis waarvan zij veel gericht te werk kunnen gaan. De kans is dus reëel dat een kleiner aantal ingediende bezwaarschriften gepaard gaat met een gelijk blijvend of mogelijk zelfs groter aantal te honoreren bezwaren met bijkomende proceskostenvergoeding.

Op voorhand wordt aandacht gevraagd voor de aanslagronde 2023. Voor de aanslagronde 2023 ligt de waardepeildatum 1 januari 2022 ten grondslag. De waarde van het onroerend goed is in het jaar 2021 en begin 2022 tot ongekende hoogte gestegen. Door deze waardestijging en het naïjfeffect als gevolg van de systematiek is het meer dan aannemelijk dat het aantal bezwaarschriften volgend jaar weer aanzienlijk zal toenemen. Het naar rato benedenwaarts bijstellen van de tarieven door de gemeenten en het Waterschap Limburg in combinatie met een goede informatiecampaïne kan een 'verzachtende' werking hebben.

-Haagse lobby -

Zoals bekend, vindt in het kader van de reductie van de proceskostenvergoeding en met name de rol en positie van de ncnp-bedrijven in dezen een stevige Haagse lobby plaats. Een van de actielijnen betreft Rondetafelbijeenkomsten met direct betrokkenen.

Op 20 januari 2022 heeft de eerste Rondetafelbijeenkomst plaatsgevonden met alle betrokken partijen (Min. BZK, Min. Financiën, Min. Justitie en Veiligheid, Vereniging Rechtsbescherming Lokale Belastingen (VRLB), Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB), UvW, WaKa en VNG).

Doel van de bijeenkomst: het vinden van een gedragen oplossing voor het probleem met de ncnp-bedrijven.

Deze eerste bijeenkomst werd vooral gekenmerkt door het uitwisselen van elkaars standpunten en oplossingsrichtingen. Bij een tweede Rondetafelbijeenkomst (op 16 maart 2022) moeten daarover concrete voorstellen worden gedaan.

De VNG zet daarbij primair in op aanpassing van de desbetreffende regelgeving, in dit geval het Besluit proceskosten bestuursrecht. Voor WOZ-zaken moet een aparte regeling komen, die recht doet aan de huidige uitvoeringspraktijk bezwaar en beroep bij de uitvoering van de Wet WOZ. Het Besluit proceskosten bestuursrecht geldt voor overheidsbesluiten in zeer brede zin en sluit niet meer aan bij de huidige praktijk van bezwaar tegen WOZ-beschikkingen. Die praktijk kenmerkt zich o.a. door een hoge mate van automatisering en bulkmatig maken van bezwaar.

De (in de LVRB verenigde) ncnp-bedrijven streven aanvullend onderzoek na. Dit met het primaire doel om tijd te kopen. De aanslagronde 2023 kan hierdoor met succes gefrustreerd worden. Dezelfde ncnp-bedrijven hebben aangegeven dat ze openstaan voor beroepsregels. Het is zaak om ze hier aan te houden!

Daarnaast kan het maken van afspraken tussen uitvoerders van de Wet WOZ en de branchevereniging van ncnp-bedrijven (VRLB) over het proces van bezwaarafhandeling een bijdrage leveren. Verschillende uitvoerders van de wet WOZ hebben al werkafspraken gemaakt (convenant) met ncnp-bedrijven. De VNG onderzoekt of dat afspraken zijn die in bredere zin kunnen worden toege-

past, bijvoorbeeld via een model-convenant.

Parallel aan het traject van de Rondetafelbijeenkomsten bereidt de VNG zich voor op het Bestuurlijk overleg WOZ dat dit voorjaar plaatsvindt. Daarbij zal de VNG in ieder geval aandringen op de noodzakelijke aanpassing van de regelgeving. Een en ander onder verwijzing naar het recente onderzoek van het Coelo naar het effect van no cure - no pay in de Wet WOZ.

Maar ook onder verwijzing naar het Bestuurlijk overleg WOZ dat plaatsvond in 2015. Bij dat overleg werd met de staatssecretaris afgesproken dat de per 1 januari 2015 gerealiseerde aanpassing in de regelgeving zou worden geëvalueerd in 2017 en dat actie zou worden ondernomen als daar aanleiding voor bestond. De evaluatie heeft nooit plaatsgevonden en sindsdien is het voor de uitvoerders van de Wet WOZ "dweilen met de kraan open". Met het rapport van Coelo in de hand zal de VNG aandringen op actie die eigenlijk al in 2017 had moeten plaatsvinden.

Op 16 maart 2022 heeft de tweede Rondetafelbijeenkomst plaatsgevonden. Aanwezig waren: Min. BZK, Min. Financiën, Min. Justitie en Veiligheid, Vereniging Rechtsbescherming Lokale Belastingen (VRLB), Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB), de Belastingdienst, de Bond voor Belastingbetalers, COELO, Erasmus Studiecentrum voor Belastingen van Lokale overheden (ESBL), Nederlands Register Vastgoed Taxateurs (NRVT), UvW, WaKa en VNG.

Doel van de bijeenkomst: het gesprek voeren over verbetermogelijkheden binnen het gehele WOZ-proces (niet alleen de aspecten 'waardevaststelling' en 'bezwaar en beroep', maar ook het aspect 'waardebepaling') en een eerste aanzet geven om te komen tot een breed gedragen visie.

Het Rijk heeft aan het begin van de bijeenkomst benadrukt dat er een parallel spoor wordt bewandeld, waarbij het Rijk expliciet zal kijken naar de relevante wet- en regelgeving in dezen.

De deelnemers aan de tweede Rondetafelbijeenkomst zijn het erover eens dat de burger in een zo vroeg mogelijk stadium in het WOZ-proces moet worden betrokken. Het voormelden is een concreet voorbeeld. Verder waren de deelnemers het erover eens dat de burger actief informatie moet krijgen. Over de wijze waarop en de mate waarin de burger hier zelf een (actieve) rol in heeft, liepen de meningen uiteen.

De deelnemers aan de tweede Rondetafelbijeenkomst concludeerden verder dat er een accentverschuiving dient plaats te vinden van de fase van waardevaststelling naar de fase van waardebepaling.

Ten aanzien van de ncnp-bedrijven werden o.a. de volgende punten opgetekend:

- Het is wenselijk om werkafspraken (bijv. in de vorm van een convenant) te maken tussen gemeenten/samenwerkingsverbanden en gemachtigden (BsGW maakt al werkafspraken met ncnp-bedrijven);
- Er dient centraal te worden nagedacht over de invulling van de hoorzitting, zodat deze voor alle partijen een toegevoegde waarde krijgt;
- De kwaliteit van de juridische procedures en de vakbekwaamheid, zowel aan de kant van de gemeenten/samenwerkingsverbanden als gemachtigden, behoeven aandacht;
- Er dient een antwoord te komen op de vraag in hoeverre een discussie over de waarde van een object door de belastingrechter beslecht dient te worden.

Rond de zomer wordt een kabinetsreactie verwacht inzake (on)mogelijkheden met betrekking tot het WOZ-proces, zowel wat de korte als de lange termijn betreft.

De ministeries buigen zich over het Besluit proceskosten bestuursrecht (korte termijneffect) en de wet WOZ (lange termijneffect).